

מאת שלום כהן ציורמים דן ברנע

לפני עמדה אשה זקנה, מקומטת, ער
לה מרומניה, יבבה במרירות: "הפכו
אותנו לחיות ומתיחסים אלינו כאל
חיות. זאת כבר לא מדינה. זהו ג'ונגל."
לא היה לי מה לענות. כי כך בדיוק חשבת
גם אני.

חפילה לאלוהים

עד שביקרתי בקוביבה, בתחילת השבוע,
חייתי תחת הרושם המוטעה כי רק בסיפורי
הזוועות של ימיהביניים קורים דברים כ'
אלה: האביר הסורי, בקשיחות לבו, גוזר
גורל אימים על האכירים האומללים שלא
הכניסו לקופותיו את המס המגיע מהם.
כדי ללמד אותם לקח הוא אוטר עליהם
להשתמש במי הבאר של הכפר, עד שיפרעו
את החוב. אחרת - יהיה סופם מר ומהיר.
והאומללים קיללו את יומם ואת האביר,
התפללו לאלוהים שיקח את נשמתם.
• תושבי קוביבה, שבמדינת ישראל, חיים
בתקופה מתקדמת, תרבותית. הם התפללו
לאלוהים שימחה אותם ואת כפרם בפצצה
גדולה אחת.

קליטה על גבי ניר

הכפר שהיה פעם ישוב ערבי פורה, ליד
רחובות, הנו עתה גל של חורבות על ראש
גבעה, מוקף צריפיץץ, אופייניים לשיכוני
עולים. בתוך החורבות ובצריפים, גרים קרוב
ל-1600 עולים מעיראק, בולגריה, תימן, רוס
מניה.
הסוכנות, שהביאה אותם ארצה, שלחה
אותה לקוביבה. בזה תם תפקידה. בזה תמו
דאגותיה. בדו"חות בספרים נרשם: 400 מש'
פחות יהודיות יושבו ונקלטו במולדתם ה'
חדשה, 400 משפחות יהודיות נוספו לעם ה'
קם לתחיה.

האבות יצאו לחפש עבודה. הילדים חיטטו
בעיי ההרסות והאשפה. שניהם התאכזבו.
המבוגרים חזרו בידים ריקות מלשכת הע'
בודה: מלבדם קיימות מעבדות רבות בס'
ביבה ולא היה במה להעסיקם. מדי פעם
קיבל משהו כמה ימי עבודה שהספיקו ב'
קושי כדי להחזיק גוף וגפש ביחד.
אלה היו המאושרים - והם היו מיעוט
קטן בין התושבים, גם אילו נמצאה עבודה
בשפע בסביבה, לא היו רבים מאנשי קוביבה
יכולים לקבלה. כי שם, משום מה ריכזה
הסוכנות היהודית מספר גדול של מקרים
סוציאליים קשים ושל אנשים מעל לגיל הע'
בודה.

מספר הרעבים ללחם בכפר המאובק גדל
מדי שבוע. אך איש מן החוץ לא גילה שם
סימנים של דאגה יתרה. שהרי אנשי קוביבה
לא היו היחידים שיש להם צרות במדינת
ישראל.

חוץ מזה, נאמר להם, עליהם גם למלא
את חובותיהם כלפי המדינה, ככל אורח
נאמן.
על חובותיה של המדינה כלפיהם לא דיבר
איש.

הגוויה נשארה בצריף

הם למדו, למשל, שאם לא שילמו את המס
החודשי לקופת חולים, אין להם מה ללכת
למרפאה.

אשה זקנה, שהיתה בלתי-מיצאותית וחי'
סרת-אחריות עד כדי כך, שמתה בזמן שלבני
משפחתה לא היו 20 הלירות הדרושות לק'
בורה, נשארה בצריף המחניק, יחד עם ה'
חיים, מיום חמישי עד ליום השני של השבוע
שאחריו, עד שמוכר המקום יכול היה ל'
גייס את הסכום הדרוש למימון זריזותם של
קברני החברא קדישא.

אספקת המים מהוה פרשה בפני עצמה:
עד לפני ארבעה חודשים, קיבלו דיירי הצ'
ריפים מים מרשת ההשקאה של מקורות,
שחבורה לשיכון עליידי משרד העבודה. עבור
המים נדרש מהם תשלום של לירה וחצי
לחודש. תושבי הכפר הערבי קיבלו מים מן
לים לראות משהו מן החוץ הרוצה לעזור

פלימה חכם גרם באחד הצריפים כמרכז הכפר קוביבה. חברו הקרוב ביותר, אשר
בו נותרו מים, נמצא בפרדס, מרחק קילומטר. בעלה מחוסר עבודה, שש בנותיה עדיין
פעוטות. כשהעריב מתגבר, הן קוטפות צברים ויוצאות למכור אותו על דכביש.
כשמאיר לו המזד פנים, מצליח בעלה דוד, להשיג עשרה ימי עבודה כל שלושה חרשים.

הצמא

מקור המים היחיד שנשארו לרשות תושבי קוביבה הם הפרדסים בסביבה.
למזלם, משקים עתה הפרדסים את מטעיהם, לכן ישנם עוד מים בצינורות.
קבוצת הנשים והיודות הממזאות את כליהן עובדות, למעשה, על החוק,
מאחר שהמים נלקחים ללא רשות הפרדסן, המשלם עבורם בכסף מזא.

הבלתי-חוקיים